

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා සංචාරක හා හෝටල් කළමනාකරණ ආයතනයේ (“ආයතනය”) 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය ආයතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ භැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද ,අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ආයතනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ආයතනය ක්‍රියා කර ඇති බව,

- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්වා ඇති 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.3,940,298 ක් වූ භෞතිකව සත්‍යාපනය කරන ලද තොගය, තොග වාර්තාවල ශේෂයන් සමඟ සංසන්දනය කිරීමට සහ විචලනා හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි .	තොග වාර්තාවල ඇතුළත් කිරීම් යාවත්කාලීන කිරීම සහ පරීක්ෂා කිරීම සම්බන්ධව විශාල කාර්ය භාරයක් පැවතීම හේතුවෙන්, 2022.12.31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවේ භෞතික ශේෂයන් සමඟ සංසන්දනය සම්පූර්ණ කිරීමට අපට නොහැකි විය. තවද, නුදුරු අනාගතයේදී ගබඩා කළමනාකරණ පද්ධතිය හඳුන්වාදීමත් සමඟ මෙය ඉවත් වනු ඇත.	නියමිත වේලාවට භෞතික තොගය සමඟ සැසඳීම් සම්පූර්ණ කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට භෞතික තොග සත්‍යාපනය කිරීමේදී තොග අයිතම 238 ක පිරිවැය හඳුනාගෙන නොතිබුණි. ඒ අනුව ආයතනයේ ජංගම වත්කම් එම වටිනාකමින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	තොග පත්‍රිකා අස්ථානගත වීම හේතුවෙන් මෙම අයිතම තොග අගය කිරීමෙන් මග හැරී ඇත. 2023 වර්ෂයේ අවසාන ගිණුම් සඳහා පූර්ව වර්ෂයේ ගැලපීමක් ලෙස මෙම තොග අයිතම 238 හි පිරිවැය ඇතුළත් කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ.	තොග අගය කිරීම වගකිවයුතු නිලධාරියෙකු විසින් නිවැරදිව සිදු කළ යුතුය.
(ඇ) තොගවල අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය පවත්වාගෙන යාම සඳහා මේ දක්වා තොග කළමනාකරණ පද්ධතියක් හඳුන්වා දී නොතිබූ අතර තොග පාලන මට්ටම් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.	ගබඩා කළමනාකරණ පද්ධතිය දැනටමත් අවසන් කර ඇති අතර නුදුරු අනාගතයේ දී එය දියත් කර තොග පිළිබඳ නිසි පාලනයක් පවත්වා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ.	තොග කළමනාකරණ පද්ධතියක් ඉක්මනින් හඳුන්වා දිය යුතුය.
(ඈ) ස්ථාවර වත්කම් සඳහා කේතීකරණ ක්‍රමයක් අද දක්වා හඳුන්වා දීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. ඒ අනුව ස්ථාවර වත්කම්වල අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය සම්බන්ධයෙන් විගණනයේදී සැඟිමකට පත් විය නොහැකි විය.	2019 දී වත්කම් නැවත තක්සේරු කිරීමත් සමඟ කේතීකරණ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. කෙසේ වෙතත්, සත්‍යාපනය සඳහා නිත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ භෞතික පැමිණීමේ සීමාවන් / නොහැකියාව (කොවිඩ් 19, කාර්ය මණ්ඩල හිඟය) හේතුවෙන් 2019 න් පසු ප්‍රසම්පාදනය කරන ලද අයිතම කේතනය කර නොමැත . කෙසේ වෙතත්, ස්ථාවර වත්කම් ද ආවරණය කරමින් ගබඩා කළමනාකරණ පද්ධතිය හඳුන්වාදීමත් සමඟ මෙය විධිමත් වනු ඇත.	ස්ථාවර වත්කම් සඳහා වන කේතීකරණ පද්ධතිය අඛණ්ඩව යාවත්කාලීන කළ යුතුය.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම **කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම** **නිර්දේශය**

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 හි අංක 13 සහ 26 ඡේදවලට අනුව, ආයතනය විසින් මේ දක්වා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා කොළඹ සහ අනුරාධපුර ඉඩම් දෙකක සාධාරණ වටිනාකම තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. තවද, එම ඉඩම්වල අයිතිය ආයතනය නමින් පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉහත ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් හෙළිදරව් කිරීමක් සිදු කර නොතිබුණි.

සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් නිකුත් කරන ලද 2009.01.08 දිනැති සහ අංක HRD/G/31 යන ලිපිය මත පදනම්ව කොළඹ සහ අනුරාධපුර හෝටල් පාසල්වල ගොඩනැගිලි ගිණුම් පොත්වලට ඇතුළත් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, එම ලිපියෙහි අදාළ ගොඩනැගිලිවල ඉඩම් පිළිබඳව දක්වා නොතිබූ අතර මේ දක්වා ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සහ හෝටල් කළමනාකරණ ආයතනය (SLITHM) වෙත පරම අයිතිය පැවරීම හෝ ඔප්පු නිකුත් කර නොමැත. ඒ අනුව ඉඩම්වල වටිනාකම හඳුනාගෙන නොමැත. කෙසේ වෙතත්, අයිතිය SLITHM වෙත පැවරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා අතර 2023 වසර තුළ ඉඩම්වල වටිනාකම ගිණුම් පොත්වල සටහන් කරනු ඇත.

එම ඉඩම්වල අයිතිය SLITHM ආයතනයට පවරාගෙන ඉඩම්වල වටිනාකම ඉක්මනින් ගිණුම් පොත්වල සටහන් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු.	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම රු.	වෙනස රු.	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වෙළඳ ණයගැති ශේෂයන්	9,533, 361	-	9,533, 361	සංචාරක හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශයේ මැදිහත්වීම මත ආයතන අතර ශේෂයන් සංසන්දනය කිරීමට සහ නිරවුල් කිරීමට තීරණය කර ඇති අතර එම ශේෂ සියල්ල 2023 වසර තුළ නිරවුල් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.	ශේෂයන් වරින් වර සංසන්දනය කළ යුතු අතර වෙනස්කම් මඟහරවා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.
(ආ) ලැබිය යුතු දෑ	5,396,778	6,512,810	1,116,03 2	සංචාරක හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශයේ මැදිහත්වීම මත ආයතන අතර ශේෂයන් සංසන්දනය කිරීමට සහ නිරවුල් කිරීමට තීරණය කර ඇති අතර එම ශේෂ සියල්ල	ශේෂයන් වරින් වර සංසන්දනය කළ යුතු අතර වෙනස්කම් මඟහරවා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

(ඇ) ගෙවිය යුතු දෑ	-	9,023,930	9,023,930	0	2023 වසර තුළ නිරවුල් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. සංචාරක හා ඉඩම් සංවර්ධන මැදිහත්වීම් මත ආයතන අතර ශේෂයන් සංසන්දනය කිරීමට සහ නිරවුල් කිරීමට තීරණය කර ඇති අතර එම ශේෂ සියල්ල 2023 වසර තුළ නිරවුල් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.	ශේෂයන් වරින් වර සංසන්දනය කළ යුතු අතර වෙනස්කම් මඟහරවා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.
(ඈ) උපවික වියදම්	35,013,397	34,003,642	1,009,755	5	ප්‍රතිපාදන උපයෝජන/අධිකාරී කිරීමේ දෝෂයක් හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල උපලේඛනවල වියදම්වල වෙනසක් ඇත. 2023 වර්ෂයේ අවසාන ගිණුම්වල පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම් දෝෂ නිවැරදි කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ.	ශේෂයන් වරින් වර සංසන්දනය කළ යුතු අතර වෙනස්කම් මඟහරවා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මහා භාණ්ඩාගාරයේ පූර්ව අනුමැතියකින් තොරව රු.1,454,631 ක බොල් ණය කපා හැර තිබුණි. තවද, අඩමාන ණය සඳහා වූ ප්‍රතිපාදනය සම්බන්ධයෙන් නැවත සලකා බැලිය යුතු බව නිරීක්ෂණය විය.	රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 6.9 වගන්තිය යටතේ දක්වා ඇති පරිදි රු.1,454,631 ක බොල් ණය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව කපා හරින ලදී. තවද, 2023 අවසාන ගිණුම් සඳහා කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව අවශ්‍ය නම් බොල් ණය ප්‍රතිපාදන නැවත සලකා බලා සංශෝධනය කරනු ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල බොල් ණය ප්‍රතිපාදන නැවත සලකා බලා සංශෝධනය කළ යුතු අතර බොල් ණය කපා හැරීම සඳහා භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.
(ආ) සංචාරක පොලීස් ඒකකයෙන් 2014 වර්ෂයේදී ලැබිය යුතු රු.3,192,000 ක කුලී ආදායම ආදායමක් ලෙස හඳුනාගෙන ණය ගැතියන්ගේ ලැබිය යුතු මුදල් යටතේ දක්වා තිබුණද, මෙම මුදල අයකර ගැනීමේ අවිනිශ්චිතතාවයක් මතු වී තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ඒ සඳහා වූ අගය භාගය වීම	ආපසු අයකර ගැනීමේ අවිනිශ්චිතතාවය සැලකිල්ලට ගෙන සංචාරක පොලීස් ඒකකයෙන් (TPU) ලැබිය යුතු රු.3,192,000.00 කුලී ආදායම කපා හැරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඉල්ලා ඇත. කෙසේ වෙතත්, TPU විසින්	සංචාරක පොලීස් ඒකකය විසින් ගොඩනැගිල්ල භාවිතා කිරීම පිළිබඳ අවසන් තීරණයක් ඉක්මනින් ගත යුතුය.

ගණනය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්වා නොතිබුණි. තවද, 2015 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා එම ඒකකය විසින් පරිශ්‍රය භාවිතා කරන නමුත් කිසිදු කුලී මුදලක් අය කර නොතිබුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ආයතනයට රු. 25,536,000 ක මුළු කුලී ආදායමක් අහිමි වී තිබුණි.

ගොඩනැගිල්ල භාවිතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් අවසාන තීරණය ගන්නා තෙක් එම මුදල ගිණුමේ තබා ගන්නා ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය උපදෙස් ලබා දී ඇත. 2014 වසරෙන් පසු කුලී ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් පරිපාලනය වගකීම භාරගෙන නොමැති බැවින් ඉන්වොයිස් කිරීම සිදු නොවීය .

(ඇ) 2022 වර්ෂය තුළදී ණයගැතියන්ගෙන් මුදල් අයකර ගැනීම ඉතා මන්දගාමී වූ අතර එය වර්ෂය තුළ මුළු ණය ගැතියන්ගෙන් සියයට 3 ක් වූ අතර හිඟ මුදල් කාර්යක්ෂම හා එලදායී ලෙස අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. එකතුව රු. මිලියන 12ක මුදලක් වසර 08කට වැඩි කාලයක් තිස්සේ හිඟව පැවතුණි.

පෙර කාලපරිච්ඡේදවල අයථා ගනුදෙනු වාර්තා කිරීම ඇතුළු විවිධ හේතූන් නිසා ණයගැති ශේෂයන් අයකර ගැනීමට අපහසු විය. තවද, අමාත්‍යාංශවල සිදු කරන ලද වෙනස්කම් ද මෙම ණයගැති ශේෂයන් අයකර ගැනීමේ ප්‍රමාදයට බලපෑවේය. කෙසේ වෙතත්, 2023 වර්ෂයේදී එම මන්දගාමී ණයගැති ශේෂයන් අයකර ගැනීමට පියවර ගනු ඇත.

2023 වර්ෂයේදී ණයගැති ශේෂයන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඈ) 2018 වර්ෂය සඳහා ශ්‍රී ලංකා සම්මේලන කාර්යාංශයෙන් අය විය යුතු රු.330,000 ක කුලී ආදායම මේ දක්වා අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

මෙය නිරවුල් කරනු ඇත.

2023 වර්ෂයේදී මෙම කුලී ආදායම් ශේෂය අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට පැවති තැන්පතු සහ වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ මුළු ශේෂය වූ රු.145,149,037 සඳහා ශේෂ තහවුරු කිරීම් ලැබී නොතිබුණි.

2023 වර්ෂයේ සිට සියලුම තැන්පතු සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු මුදල් වලින් ශේෂය තහවුරු කර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ණයගැති ශේෂ තහවුරු කිරීම් සෘජුවම විගණනයට ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2014 වර්ෂයට පෙර සිට පැවත එන රු.1,452,439 ක් වූ ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බදු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතු වැට් බදු ප්‍රමාණය සත්‍ය වශයෙන්ම නොමැති අතර පද්ධතියට වැරදි ලෙස ඇතුළත් කිරීම් හේතුවෙන් ගෙවිය යුතු මුදලක් ලෙස දක්වා ඇත. පෙර වාර්තා පරීක්ෂා කිරීමට පියවර ගෙන ඇති නමුත් විශ්ලේෂණය කිරීමට වැඩි කාලයක් ගත වූ අතර පද්ධතිය තුළ නැවත ලියා හැරීමට නොහැකි විය. 2023 වර්ෂයේදී ගෙවිය යුතු මුදල නිරවුල් කිරීමට පියවර ගනු ඇත.	2023 වර්ෂයේදී ගෙවිය යුතු මුදල නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අ) 2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරණ රාජ්‍ය මූල්‍ය වක්‍රලේඛය	අත්තිකාරම් ලබා දී ඇති අරමුණ අවසන් වී දින 10ක් ඇතුළත පියවිය යුතු වුවද, අවස්ථා 58කදී ලබා දී තිබූ රු.3,736,366 ක් වූ මුළු අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය පියවීම සඳහා දින 21 සිට දින 143 දක්වා ප්‍රමාදයක් නිරීක්ෂණය විය. තවද, පූර්ව අනුමැතියක් ලබා ගැනීමකින් තොරව රුපියල් 100,000 ක උපරිම අත්තිකාරම් සීමාව ඉක්මවා අවස්ථා 4 කදී රු.911,000 ක මුළු අත්තිකාරම් ප්‍රමාණයක් ලබා දී තිබුණි.	ආර්ථිකයේ මෑත කාලීන දුර්වලතා හේතුවෙන් බොහෝ සැපයුම්කරුවන් භාණ්ඩ හා සේවා ගෙවීමකින් තොරව සැපයීම ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර මිලෙහි වෙනස්වීම් හේතුවෙන් මිල ගණන් ලබා දීමෙන් පවා බොහෝ දුරට වැළකී සිටියහ. එබැවින් බොහෝ කටයුතු අත්තිකාරම් මගින් සිදු විය. බොහෝ අවස්ථාවන්හිදී, සැපයුම්කරුවන් විසින් සපයනු ලබන සේවාවන්හි සංකීර්ණත්වය හේතුවෙන් ප්‍රමාදයන් නිරීක්ෂණය වූ අතර අලුත්වැඩියා කිරීම්, භාණ්ඩ සැපයීම යනාදී ප්‍රමාදයන් සිදු විය. වෙනත් විකල්ප නොමැති විට විශේෂිත අවස්ථාවන්හිදී පමණක් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙකුගේ වගකීම යටතේ සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවීම් සිදු කිරීම සඳහා රු.100,000 ඉක්මවූ අත්තිකාරම් (නිශ්චිත ගිණුමක් සඳහා වූ චෙක්පත්) ලබා දෙන ලදී.	අත්තිකාරම් ලබා දී ඇති අරමුණ අවසන් වී දින 10ක් ඇතුළත නිරවුල් කළ යුතු අතර වක්‍රලේඛය අනුගමනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
ආ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති රජය සතු ව්‍යවසායන් සඳහා වන මෙහෙයුම් අත්පොත i) 3.4 ඡේදයේ ix වන වගන්තිය	සුවිශේෂී තත්ත්වයන් යටතේ වැඩ බලන පත්වීමක් සිදු කරන්නේ නම්, එය වසරක් නොඉක්මවන කාලයකට සීමා කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ආයතනයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (අධ්‍යයන) තනතුර සඳහා 2020 දෙසැම්බර් 01 සිට 2022 ජූලි 04 දක්වා මාස 20 ක කාලයකට වැඩ බලන පත්වීමක් ලබා දී තිබුණි.	බාහිර මැදිහත්වීම් සහ කාරණය නිරාකරණය කර නිල වශයෙන් පත්වීමක් ලබා දීමට ගත වූ කාලය හේතුවෙන් මෙම ප්‍රමාදය සිදු විය. කෙසේ වෙතත්, ස්ථිර පත්වීම ලබාදී ඇත්තේ 2022 ජූලි 5 වැනිදාය.	වැඩබලන පත්වීම් අවම කිරීමට කටයුතු කළ යුතු අතර සුවිශේෂී තත්ත්වයන් යටතේ වැඩබලන පත්වීමක් සිදු කරන්නේ නම්, එය වසරක් නොඉක්මවන කාලයකට සීමා කළ යුතුය.
ii) 3.4 ඡේදයේ x වන	සෑම රජය සතු	රටේ වත්මන් ආර්ථික	අනුප්‍රාප්තික

වගන්තිය

ව්‍යවසායයකටම අනුප්‍රාප්තික සැලැස්මක් තිබීම අවශ්‍ය වේ. කෙසේ වෙතත්, ආයතනය අද දක්වා අනුප්‍රාප්තික සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.

තත්ත්වය හේතුවෙන් කාර්ය මණ්ඩල බඳවා ගැනීම බැවින් අත්හිටුවා ඇති බැවින් අනුප්‍රාප්තික සැලැස්මක් සකස් කිරීමට නොහැකි විය. කෙසේ වෙතත්, කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ කුසලතා ඉහළ නැංවීම සඳහා කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව අඛණ්ඩව සිදු කිරීමට කටයුතු කර ඇති අතර පුරප්පාඩු වූ තනතුරුවල වැඩ කටයුතු සඳහා කාර්ය මණ්ඩලය තාවකාලිකව වෙන් කර ඇත.

සැලැස්මක් සකස් කළ යුතුය.

1.8 මුදල් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

පාරිතෝෂිත ගෙවීම් සඳහා පවත්වාගෙන යන රු.17,365,170 ක ආයෝජනයක් ඒ සඳහා යොදා නොගෙන සාමාන්‍ය ඉතුරුම් ගිණුමක් ලෙස පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි. එය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වූ මුළු පාරිතෝෂිත ප්‍රතිපාදනවලින් සියයට 30 ක් විය. තවද, ඉහත ආයෝජනය සාමාන්‍ය ඉතුරුම් ගිණුම් පොලියට වඩා වැඩි පොලියක් ලබා ගත හැකි ස්ථාවර තැන්පතු හෝ අවදානම් රහිත වෙනත් ආයෝජනයක යොදවා නොතිබුණි.

ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම වසා දමා ලංකා බැංකුවේ ජංගම ගිණුමට (පාරිතෝෂිත දීමනා සම්බන්ධ කටයුතු සඳහා අලුතින් විවෘත කරන ලද ගිණුම් අංකය) මුදල් මාරු කර කෙටිකාලීන ආයෝජන මෙම ගිණුමෙන් සිදු කිරීමට කළමනාකරණ මණ්ඩලයෙන් අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත.

සාමාන්‍ය ඉතුරුම් ගිණුම් පොලියට වඩා වැඩි පොලියක් ලබා ගත හැකි ස්ථාවර තැන්පතු හෝ වෙනත් අවදානම් රහිත ආයෝජනයක් සඳහා ආයෝජනයක් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.112,016,893 ක අතිරික්තයක් සහ ඊට ප්‍රතිවිරුද්ධ ඉකුත් වර්ෂයේ උභයතාවය රු.176,422,955 ක් විය. එබැවින් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.288,439,848ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට අපගමන බදු ආදායම රු.253,665,881 කින් සහ සංචාරක සංවර්ධන බද්ද රු.56,894,987 කින් වැඩි වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 අනාර්ථික ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2022 ලෝක සංචාරක දිනයට සමගාමීව ආහාර උත්සවයක් හදිසි වැඩසටහනක් ලෙස නිසි පිරිවැය-ප්‍රතිලාභ විශ්ලේෂණයකින් තොරව 2022 සැප්තැම්බර් 27 වන දින ආයතනය විසින් සංවිධානය කර පවත්වා තිබුණි.	2022 සැප්තැම්බර් 27 වන දින පවත්වන ලද ආහාර උත්සවයට අදාළ සම්පූර්ණ වාර්තාවක් දැනටමත් ඉදිරිපත් කර ඇත.	නිසි පිරිවැය ප්‍රතිලාභ විශ්ලේෂණයකින් තොරව කටයුතු සංවිධානය නොකළ යුතුය.

3.2 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2014 දී තොරතුරු පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා රු. 3,771,216 ක මුදලක් වැය කර තිබූ අතර, ආයතනයේ අවශ්‍යතා සමඟ නොගැලපීම හේතුවෙන් එය අත්හැර දමා තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී ද එම වටිනාකම නොනිමි වැඩ ගිණුමෙන් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඒ සඳහා වැය වූ මුදල ලෙස රු.3,771,216ක් වාර්තා කර ඇතත්, මෙම මුදලින් රු.1,508,486 ක් ගෙවා නැත. (වගකීම් යටතේ සඳහන් කර ඇත) පද්ධතිය සාර්ථක නොවීම සහ සැපයුම්කරුගෙන් ප්‍රතිවාරයක් නොමැති බැවින් එය නැවත ලියා හැරීමට පියවර ගනු ඇත. රු.2,262,730 ක් කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව නොනිමි වැඩ ගිණුමෙන් ඉවත් කර 2023 වර්ෂයේ වාර්ෂික ගිණුම්වල ගැලපීම් කරනු ඇත.	සැලසුම් කරන ලද කාර්යයන්හි අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ආයතනයේ ගබඩාවට ගබඩා භාරකරුවෙකු පත් කර නොතිබුණි. ඒ වෙනුවට තාවකාලික අධීක්ෂණ නිලධාරීන් කිහිප වතාවක්ම සේවයේ යොදවා තිබුණි. තවද, කාර්යාල කාර්ය සහයකවරුන් දෙදෙනෙකු ගබඩාවේ සේවයේ යොදවා තිබූ අතර මූල්‍ය අංශයේ පවත්වාගෙන යා යුතු ලෙජරය ඇතුළු සියලුම වාර්තා ඔවුන් භාරයේ තබාගෙන තිබූ බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය..	අවශ්‍ය තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමට අනුමැතිය ඉල්ලා ලිපියක් යවා ඇත.	ගබඩාවෙහි පවතින දුර්වලතා මඟහරවා ගැනීම සඳහා ගබඩා භාරකරුවෙකු ඉක්මනින් පත් කළ යුතුය.

3.4 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය කිරීම වෙනුවට අවස්ථා 60කදී රු.4,199,160 ක මුදලක් අත්තිකාරම් ලෙස ලබා දී අදාළ මිලදී ගැනීම් සිදු කර තිබුණි.</p>	<p>රටේ පවතින ආර්ථික තත්ත්වය හේතුවෙන් බොහෝ ආයතන ලංසු හෝ මිල ගණන් ලබා නොදුන් අතර ණය මත භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීමද නතර කර ඇත. ශීඝ්‍ර ලෙස මිල ඉහළ ගිය බැවින් සිසුන්ගේ ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය සඳහා ලබා දී ඇති ණය සීමාව ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා අමුද්‍රව්‍ය ඇතුළු බොහෝ ද්‍රව්‍ය මුදලින් මිලදී ගැනීමට සිදුව ඇත. එලෙසම, අත්තිකාරම් යටතේ සුළු වටිනාකම් ප්‍රාග්ධන අයිතම මිලදී ගැනීමට සහ සුළු අලුත්වැඩියාවන් කර ගැනීමට සිදු විය. කෙසේ වෙතත්, ණය සීමාවන්, ආපසු ගෙවිය හැකි තැන්පතු ආදිය වැඩි කිරීම හරහා 2023 දී අත්තිකාරම් භාවිතය අඩු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.</p>	<p>සුළු මිලදී ගැනීම් හැර අනෙකුත් සෑම මිලදී ගැනීමකදීම ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය කළ යුතුය.</p>

3.5 ව්‍යාපෘති හෝ ප්‍රාග්ධන වැඩ ප්‍රමාදයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ආයතනයේ පුස්තකාලය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා වැය කරන ලද රු.6,268,941 ක මුදලක් වසර 03 කට වැඩි කාලයක් ප්‍රාග්ධනීකරණය නොකර නොනිමි වැඩ ගිණුමේ දක්වා තිබුණි.</p>	<p>පුස්තකාලය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා ගෙවූ මුදල වූ රු.6,268,941ක් වැඩය සම්පූර්ණ කිරීම ඇතුළුව තහවුරු කිරීමට කරුණු කිහිපයක් ඇති බැවින් නොනිමි වැඩ ගිණුමේ දක්වා ඇත. කෙසේ වෙතත්, 2023 වර්ෂයේදී එය ප්‍රාග්ධනීකරණ කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.</p>	<p>ව්‍යාපෘති නියමිත කාලයට අවසන් කළ යුතුය.</p>

3.6 වාහන පද්ධතිය කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2011 වසරේ ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබුණු සහ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් ආයතනය විසින් භාවිත කරනු ලබන රු. 2,200,000 ක් වටිනා වාහනයේ අයිතිය ආයතනය වෙත පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>GH 129 අංක දරන වාහනයේ හිමිකාරිත්වය සංචාරක හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය හරහා පවරා ගැනීම පිළිබඳව පසු විපරම් කිරීමට කටයුතු කර ඇත.</p>	<p>වාහනයේ අයිතිය ඉක්මනින් පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

(ආ) 2009 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරියෙන් භාර දුන් රු.860,000 ක් වටිනා වාහනය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ දී විගණනයට භෞතිකව තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.

වාහන අංක 62-100 (වෑන් රථය) ට අදාළ ලිපි ලේඛන සොයා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී. ඒ අනුව සති දෙකක් ඇතුළත එම වාහනය පිළිබඳ සම්පූර්ණ වාර්තාවක් ලබා දෙන්නෙමු.

අදාළ ලියකියවිලි ඉක්මනින් විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.